

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
НҰР-МҰБАРАК ЕГИПЕТ ИСЛАМ МӘДЕНИЕТІ УНИВЕРСИТЕТІ
ИСЛАМ ҒИЛМДЕРІ ФАКУЛЬТЕТІ
ИСЛАМТАНУ КАФЕДРАСЫ

Университеттің Ғылыми кеңесінде
қаралып, бекітілді
№ 9 хаттама « 29 » 03 2024 ж.

Университет ректоры,
доктор, профессор
Мухаммед аш-Шаххат
әл-Жинди

ЭЛЕКТИВТІ ПӘНДЕР КАТАЛОГЫ
(2024 жылы оқуға қабылданғандарға арналған)

«6B02201 – ИСЛАМТАНУ»
БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ
ЕЖБ үшін

АЛМАТЫ 2024

Құрастырған: Исламтану кафедрасы

Хаттама № 8 « 15 » 03 2024ж.

Кафедра меңгерушісі Н.С.Анарбаев

Ислам ілімдері факультет кеңесінде талқыланып, мақұлданды.

Хаттама № 8 « 27 » 03 2024 ж.

Факультет деканы Юсуф Хиндауи

Университеттің академиялық комитет кеңесімен келісілді.

Хаттама № 8 « 29 » 03 2024 ж.

Академиялық комитет кеңесі хатшысы М.А. Жолмағанбетова

Университеттің Ғылыми кеңесі мәжілісінде бекітілді.

Хаттама № 9 « 29 » 03 2024 ж.

V семестр

Жоғары оқу компоненті:

ArT(1) 1201 - Араб тілі -1 (5 кредит)

IsT 1205 – Ислам теологиясына кіріспе (3 кредит)

Элективті пәндер:

1. ISG-1 1202 - Ислам ғибадаты-1 (3 кредит)

Мақсаты: Шариғаттағы тазалық және ғибадаттарға қатысты мәселелерді меңгеру.

Мазмұны: Тазалық пен ғибадатқа қатысты әртүрлі жағдаяттарда шешім шығара білу.

Нәтиже: Тазалық пен ғибадатқа қатысты мәселелерді толық меңгеріп, практикалық тұрғыда қолдану.

Білімі: Пәнге қатысты еңбектерді меңгеру.

Білігі: Пәнді жан- жақты меңгеріп, практикада кәсіби түрде қолдану

Құзыреті: Ислам ғибадатына қатысты алғашқы мәселелерді білу.

Пререквизиттер: жоқ

Постреквизиттер: ISG-2 1207 – Ислам ғибадаты-2

2. QSHUK-1 1202 – Құлшылықтағы шариғи үкімдер-1 (3 кредит)

Мақсаты: Құлшылықтағы шариғи үкімдерді және олардың түрлері, үкімдердің беку жолдары мен олардың дәрежелерін меңгеру.

Мазмұны: Құлшылықтағы шариғи үкімдерді қолданудың жолдарын білу.

Нәтиже: Құлшылықтарға қатысты шариғат үкімдерін меңгеру.

Білімі: Пәнге қатысты шариғи мәтіндерді оқып түсіну.

Білігі: Құлшылықтардағы шариғи үкімдерді маман ретінде меңгеріп, дұрыс үкім шығара білу.

Құзыреттілігі: Ғибадаттарға қатысты шариғи үкімдерді меңгеру және практикалық тұрғыда қолдануды игеру.

Пререквизиттер: жоқ

Постреквизиттер: QSHUK-2 1207 - Құлшылықтағы шариғи үкімдер -2

1. QFE-1 1301- Құранның фонетикалық ережелері -1 (3 кредит)

Мақсаты: Құран Кәрімді тәжүид ережелеріне сай дұрыс әрі анық оқуды үйрету.

Мазмұны: Араб әліпбиіндегі әріптердің түрлері, олардың махраждары, жалпы тәжүидке қатысты ережелерді меңгеру.

Нәтиже: Тәжүид ілімін практикалық бағытта үйреніп шығу.

Білімі: Пәнге қатысты негізгі әдебиеттерді меңгеру.

Білігі: Пәнді бастапқы деңгейде меңгеріп, практикады қолдана білу.

Құзыреттілігі: Құранның фонетикалық ережелері іліміне қатысты қағидалар мен ережелерді білім дәрежесіне сай меңгеру.

Пререквизиттер: жоқ

Постреквизиттер: QJ-I 2304 – Құран жаттау-1 (3 кредит)

2. MI-1 1301 - Махраж ілімі-1 (3 кредит)

Мақсаты: Араб тілі әріптерінің махраждарын меңгеру.

Мазмұны: Араб әліпбиіндегі әріптердің түрлері, олардың махраждарын үйрену.

Нәтиже: Араб әріптерін дұрыс дыбысталуын білу.

Білімі: Араб әріптерінің әрқайсысының шығу орындары мен жолдарын білуге қатысты негізгі әдебиеттерді меңгеру.

Білігі: Пәнді бастапқы деңгейде меңгеріп, практикада қолдана алу.

Құзыреті: Араб әріптерінің махраждарына қатысты қағидалар мен ережелерді білім дәрежесіне сай меңгеру.

Пререквизиттер: жоқ

Постреквизиттер: Krgi 2304 – Қырағат ілімі

1. KODT 2208- Қазақ ойшылдарының діни танымы (3 кредит)

Мақсаты: Ойшыл, ойшылдық, даналық ұғымдарын ашып көрсету. Қазақ топырағынан шыққан ортағасырлық ғұламалар мен хандық кезеңдегі жыраулар поэзиясы, зар заман ақындары мен соңғы ғасырда дана - ойшылдардың шығармаларындағы діни көріністерді қарастыру. Астарына үңіліп, талдау жасау.

Қазақстанда исламның таралуының басталуы.

Мазмұны: Қазақ ойшылдары, ақын-жыраулардың ислам діні туралы жазып кеткен еңбектері.

Нәтиже: Соңғы ғасырдағы ойшылдардың шығармаларындағы діни көріністердің астарына үңіліп, талдау жасау.

Білімі: Қазақ ойшылдарының ислам дінінің құндылықтары туралы жазған еңбектерімен танысу.

Қүзіреттілігі: Қазақ ойшылдардың ислам жайында айтқан даналық сөздері Қазақ елінде исламның таралуына тигізген әсері.

Пререквизиттер: Жоқ

Постреквизиттер: Жоқ

2. QI 2208- Қазақстандағы ислам (3 кредит)

Мақсаты: Ислам дінінің Қазақстан жерінде таралу тарихын оқыту.

Мазмұны: Студенттің Алғашқы араб дін таратушылары 670 жылдардан бастап келе бастағанын, VIII ғ. Басында Қазақ даласындағы миссионерлік қозғалыстың жандануын. Исламның түбегейлі орнығуына VIIIғ. ортасында, 751 ж. Тараз қаласының маңындағы араб әскербасы Зияд ибн Салих пен қытай қолбасшысы Гао Сяньчжи арасында бірнеше күнге созылған Атлах шайқасында арабтардың жеңіске жетуі айтарлықтай ықпалын тигізгенін, Қытай әскері күйрей жеңіліп, Жетісу мен Шығыс Түркістан азат етілгенін білуі.

Нәтиже: Қазақ даласына ислам дінінің жету тарихын білу, дін, әдет-ғұрып, тарих сынды ұлттық құндылықтарды сабақтастыру.

Білімі: Қазақ халқының арғы тегі болып есептелетін көне түркілер исламның қалыптасуы мен көптеген жетістіктеріне өз үлестерін қосқандығын тану.

Білігі: Дінді қазақ елінің тарихы және мәдениетімен байланыстыра отырып түсіндіре білуді меңгеру.

Қүзіреттілігі: Қазақ ойшылдардың ислам жайында айтқан даналық сөздері Қазақ елінде исламның таралуына тигізген әсерін халыққа жеткізу.

Пререквизиттер: Жоқ

Постреквизиттер: Жоқ

1. IT 2203 - Ислам тарихы (5 кредит)

Мақсаты: Бұл пән студенттерге Ислам тарихы, ислам мемлекеттері олардың орналасқан аймақтар, әр мемлекеттің құрылымын тарихи ерекшеліктері, құралдарға сүйене отырып терең меңгеру.

Мазмұны: Ислам шекарасы, ислам мемлекеттері, олардың құрылымдары мен ерекшеліктері қарастырылады.

Нәтиже: Ислам тарихын түсіну.

Білімі: Алған білімін жеке тәжірибесімен сәйкестендіру және өзінің жеке тәрбиелік мәнде дамуына қолдану;

Білігі: Алған білімін жеке тәжірибесімен сәйкестендіру және өзінің жеке тәрбиелік мәнде дамуына қолдану;

Қүзіреттілігі: Мамандықтың мәні мен әлеуметтік маңызын түсінуі, негізгі перспективалар мен нақты жұмысын анықтайтын мәселелерді анықтау, мәліметтердің ақпарат базаларын жинауда қолдану.

Пререквизиттер: Жоқ

Постреквизиттер: Жоқ

2. MT 2203 – Мазхабтар тарихы (5 кредит)

Мақсаты: «Мазхабтар тарихы» пәні – мазхабтардың қалыптасуына түрткі болған әлеуметтік, саяси, экономикалық, мәдени себептерді қарастырып, олардың тарихын тоқталады.

Мазмұны: Осы пәннің толық курсының тыңдағаннан кейін студент мұсылман қауымның ішіндегі намаз бен оразаға қатысты түрлі сұрақтар мен жағдайларға қатысты мағлұматтарды біліп шығады.

Нәтиже: Ислам тарихында пайда болған мазхабтардың тарихын білу

Білімі: Исламдағы намаз бен оразаның теориялық және практикалық қырларын біліп шығады.

Білігі: Алған білімін жеке тәжірибесімен сәйкестендіру және өзінің жеке тәрбиелік мәнде дамуына қолдану;

Қүзіреттілігі: Құлшылық мәселелері пәнінің қандай мәселені қамтитынын, міндеттерін білу, терминдерін түсіну. Осы мәселелерде Ханафи мәзһабының ерекшеліктері мен абзалдық жаған меңгеру.

Пререквизиттер: Жоқ

Постреквизиттер: Жоқ

1. KIK 2306 - Құран ілімдеріне кіріспе (3 кредит)

Мақсаты: Құран кәрім аяттарын араб тілі риторикасы және лингвистикасы қағидаларына сәйкес түсіну.

Мазмұны: Араб риторикасы, грамматикасы және мәтіндер мен жаттығулар, құран аяттары.

Нәтиже: Құран кәрім аяттарын араб тілі риторикасы және лингвистикасы қағидаларына сәйкес түсіну.

Білімі: Араб тіл білімі мен құран ілімдері тығыз байланысты әрі ажырамас білім екенін түсіну.

Білігі: Құран кәрім аяттарына кешенді талдау жасау біліктілігін дамыту.

Құзыреті: Құран кәрімді араб тілінде түсіну және түсіндіру.

Пререквизиттер: Жоқ

Постреквизиттер: ТТМ 4316 - Таңдамалы тәпсір мәтіндері

2.ТІК 2306 - Тәпсір іліміне кіріспе (3 кредит)

Мақсаты: «Тәпсір іліміне кіріспе» пәнін оқу исламтану мамандығында тәлім алып жүрген студенттер үшін өте маңызды. Дін дегеніміз бұл көркем мінезге негізделген.

Мазмұны: Осы пәнді толық курсың тыңдағаннан кейін студент Құран мен сүннетте келген моральдық мәселесін меңгереді.

Нәтиже: Студент Ислам шариятының негізгі әрі маңызды бір бөлігін меңгеріп шығады.

Білімі:Құран Кәрімдегі және пайғамбарымыздың (с.ғ.с) сүннетіндегі моральдық мәселелерді білу.

Білігі: Алған білімін жеке тәжірибесімен сәйкестендіру және өзінің жеке тәрбиелік мәнде дамуына қолдану.

Құзіреттілігі:Мамандықтың мәні мен әлеуметтік маңызын түсіну, негізгі перспективалар мен нақты жұмысын анықтайтын мәселелерді анықтау, мәліметтердің ақпарат базаларын жинауда қолдану.

Пререквизиттер: Жоқ

Постреквизиттер: ТТМ 4316 - Таңдамалы тәпсір мәтіндері

1.QZFM 4317 – Қазіргі замандағы фикһи мәселелері (5 кредит)

Мақсаты: Құран мен пайғамбар хадистеріне және олардан алынған қағида ережелер мен шарияттың асыл мақсаттарына жүгіне отырып, қоғам мен заманның өзгеруіне сай туындаған мәселелерге жауап беру, оған құқылы ғалымдардан талап етілетін шарттарды баяндау. Мәзхабтың құқықтық негіздеріндегі қосымша дәлел ретінде саналатын истихсан категориясын зерттеу.

Мазмұны: Пәннің мәзһабының құқықтық негіздеріндегі қосымша дәлел ретінде саналатын истихсан шарттары мен түрлерін баяндау.

Нәтиже: Негізгі дәлелдерге сүйене отырып қоғам мен заманның өзгеруіне сай туындаған мәселелерге жауап беру.

Білімі: Қазіргі замандағы фикһ мәселелерінде фикһ негіздерінен истихсанға қатысты дәлелдерді шығара білу.

Білігі: Өзге мәзһабтың истихсанға қатысты қарсы пікірлерге төтеп бере алу. Қазіргі замандағы фикһ мәселелердің зерттелу мәселесінің ұтымдылығын дәлелдей білу.

Құзіреттілігі:Қазіргі замандағы фикһ мәселелеріне қолданылған дәлелдердің құжаттық күшін жеткізе білу.

Пререквизиттер: Жоқ

Постреквизиттер: FN 3309 – Фикһ негіздері

2. HF1 4317 - Ханафи фикһындағы истихсан (5 кредит)

Мақсаты: Құран мен пайғамбар хадистеріне және олардан алынған қағида ережелер мен шарияттың асыл мақсаттарына жүгіне отырып, Ханафи мәзһабының құқықтық негіздеріндегі қосымша дәлел ретінде саналатын истихсан категориясын зерттеу.

Мазмұны:Ханафи мәзһабының құқықтық негіздеріндегі қосымша дәлел ретінде саналатын истихсан шарттары мен түрлерін баяндау.

Нәтиже: Негізгі дәлелдерге сүйене отырып қоғам мен заманның өзгеруіне сай туындаған мәселелерге жауап беру. Қоғамда туындаған күрделі сұрақтарға жауап беру.

Білімі: Қазыргі замандағы фикһ мәселелерінде фикһ негіздерінен истихсанға қатысты дәлелдерді шығара білу. Құжаттық күшін жеткізе білу.

Білігі: Өзге мазһабтың истихсанға қатысты қарсы пікірлерге төтеп бере алу. Қазіргі замандағы фикһ мәселелердің зерттелу мәселесінің ұтымдылығын дәлелдей білу.

Құзіреттілігі:Қазіргі замандағы фикһ мәселелеріне қолданылған дәлелдердің құжаттық күшін жеткізе білу.

Пререквизиттер: Жоқ

Постреквизиттер: FN 3309 – Фикһ негіздері

VI семестр

Жоғары оқу компоненті:

ArT(2) 1203 - Араб тілі-2 (5 кредит)

Had 2211 - Хадистану (4 кредит)

OpP 3221 - Өндірістік практика (3 кредит)

IR 4228 - Ислам және рационализм (5 кредит)

Элективті пәндер:

1. ISG-2 1207- Ислам ғибадаты-2 (3 кредит)

Мақсаты: Намаз бен оразаға қатысты рүкіндер мен шарттарын, парыздарын, жалпы ережелерін, егжей-тегжейлі түсіндіру арқылы құлшылықтың теориялық қырларын түсіндіреді.

Мазмұны: Осы пәннің толық курсының тыңдағаннан кейін студент мұсылман қауымның ішіндегі намаз бен оразаға қатысты түрлі сұрақтар мен жағдайларға қатысты мағлұматтарды біліп шығады.

Нәтиже: Құлшылық мәселелерін түсіну.

Білімі: Исламдағы намаз бен оразаның теориялық және практикалық қырларын біліп шығады.

Білігі: Алған білімін жеке тәжірибесімен сәйкестендіру және өзінің жеке тәрбиелік мәнде дамуына қолдану.

Құзіреттілігі: Ислам ғибадаты пәнінің қандай мәселені қамтитынын, міндеттерін білу, терминдерін түсіну. Осы мәселелерде Ханафи мәзһабының ерекшеліктері мен абзалдық жағын меңгеру.

Пререквизиттер: ISG-1 1202 - Ислам ғибадаты-1

Постреквизиттер: IOQ 2215 - Исламдағы отбасы құқығы

2. QSHUK-2 1207 Құлшылықтағы шариғи үкімдер-2 (3 кредит)

Мақсаты: Құлшылықтағы шариғат үкімдерінің жалпы ережелерін, егжей-тегжейлі түсіндіру арқылы құлшылықтың теориялық қырларын түсіндіреді.

Мазмұны: Осы пәннің толық курсының тыңдағаннан кейін студент құлшылықтағы шариғат үкімдеріне қатысты түрлі сұрақтар мен жағдайларға қатысты мағлұматтарды біліп шығады.

Нәтиже: Құлшылық мәселелерін түсіну.

Білімі: Исламдағы құлшылықтарға қатысты үкімдердің теориялық және практикалық қырларын біліп шығады.

Білігі: Алған білімін жеке тәжірибесімен сәйкестендіру және өзінің жеке тәрбиелік мәнде дамуына қолдану.

Құзіреттілігі: Құлшылық мәселелері пәнінің қандай мәселені қамтитынын, міндеттерін білу, терминдерін түсіну. Осы мәселелерде

Ханафи мәзһабының ерекшеліктері мен абзалдық жағын меңгеру.

Пререквизиттер: QSHUK-1 1202

Құлшылықтағы шариғи үкімдер-1

Постреквизиттер: NZHT 2215 – Неке және талақ

1. MA(I) 2213 – Матуриди ақидасы (илахият) (3 кредит)

Мақсаты: Матуриди ақида мектебінің Ислам сенім жүйесіндегі елеулі орын алатын пайғамбарлық институтына деген ұстанымы мен көзқарасына қатысты мәлімет беру.

Мазмұны: «Исламтану» білім беру бағдарламасы бағытындағы студенттерді дайындау үшін Ислам сенім жүйесіндегі пайғамбарлық институтының алатын рөлі мен маңызын, ақида іліміне қатысты ақида мәтіндерін, пайғамбарлық институты туралы жазылған еңбектер жайлы мәлімет беру.

Нәтиже: Матуридия ақида мектебінің пайғамбарлық институтына қатысты ұстанымы мен көзқарасын меңгеру.

Білімі: Мамандыққа қатысты ақида мәселелерін, соның ішінде Матуриди ақидасындағы пайғамбарлық тақырыбын оқып түсіну.

Білігі: Алған білімін жеке тәжірибесімен сәйкестендіру және өзінің жеке тәрбиелік мәнде дамуына қолдану;

Құзіреттілігі: Алған ілімін басқа адамдарға үйретіп, түсіндіре алатындай дәрежеге жеткізу.

Пререквизиттер: IsT 1205 - Ислам теологиясына кіріспе

Постреквизиттер: MA(N) 3311 - Матруди ақидасы (нубуат, самғият)

2. AM 2213 - Ақида мәтіндері (3 кредит)

Мақсаты: «Ақида мәтіндері» пәні студенттерге ақида мәтіндері, ақида мәтіндерінің қарастыратын саласы, ақида мәтіндеріне қатысты еңбектер, ақида мәселелері жайлы мәлімет беру.

Мазмұны: «Исламтану» білім беру бағдарламасы бағытындағы студенттерді дайындау үшін ақида іліміне қатысты ақида мәтіндерін, ақида мәтіндері қамтыған мәселелер, ақида мәтіндеріне қатысты еңбектер жайлы мәлімет беру.

Нәтиже: Ақида мәтіндерін білу, түсіну, жеткізе білу.

Білімі: Мамандыққа қатысты арабша ақида мәтіндерді оқып түсіну.

Білігі: Алған білімін жеке тәжірибесімен сәйкестендіру және өзінің жеке тәрбиелік мәнде дамуына қолдану;

Қүзіреттілігі: Алған ілімін басқа адамдарға үйретіп, түсіндіре алатындай дәрежеге жеткізу.

Пререквизиттер: IsT 1205 - Ислам теологиясына кіріспе

Постреквизиттер: AqN 3311 - Ақида негіздері

1. QJ-I 2304 – Құран жаттау-I (3 кредит)

Мақсаты: Бұл пән бойынша студент Құран Кәрім оқудың ережелері мен тәртібін меңгереді. Сонымен қатар Құран аяттарынан исламтанушы маманға қажетті мөлшерде жатталған қорын қалыптастырады.

Мазмұны: Араб әріптерін тәжуидтік тұрғыдан қарастыру және олардың Құран кәрімдегі оқылуына қатысты үкімдерін үйрету. Бағдарлама бойынша белгіленген сүрелерді жаттату.

Нәтиже: Студент Құран оқу ережелерін меңгеріп, шығады.

Білімі: Құран сүрелерін жаттау, жаттаған сүрелердің мағыналарын білу.

Білігі: Құран сүрелерін тәжуид ережелеріне сәйкес жатқа оқи алу.

Қүзіреттілігі: Құран сүрелерін жаттаудың тиімді әдіс-тәсілдерін меңгеру, Құран сүрелерін тәжуид қағидаларын сақтай отырып оқу.

Пререквизиттер: QFE-1 1301- Құранның фонетикалық ережелері -1

Постреквизиттер: QJ-II 2305 - Құран жаттау II

2. Krgi 2304 - Қырағат ілімі (3 кредит)

Мақсаты: Құран кәрімнің оқылу ережелері, қырағат түрлерін, олардың айырмашылықтары мен жету жолдарымен танысу.

Мазмұны: Қырағаттардың түрлері мен ерекшеліктері, мутауатир және ахад жолдармен жеткен қырағаттарды қарастыру.

Нәтиже: Қырағаттардың түрлерін, имамдары туралы біліп, Қырағаттардың пайда болу себебі мен тарихын меңгеру.

Білімі: Қырағаттардың түрлері мен жалпы ережелерін білу.

Білігі: Қырағаттардың имамдары мен жету жолдары, мутауатир, ахад және шазз қырағаттардың түрлері мен ерекшеліктерін талдай алу.

Қүзіреттілігі: Қырағаттарға сипаттама, анықтама беру, қырағаттардың фикхи үкімдерге әсерін талдауға құзыретті болу.

Пререквизиттер: MI-1 1301 - Махраж ілімі-1

Постреквизиттер: MQ 2305 - Мақам және қырағат

1. IOQ 2215 - Исламдағы отбасы құқығы (3 кредит)

Мақсаты: Бұл пән студенттерге Исламда отбасы, неке, отбасы мүшелерінің құқықтары мен міндеттері және талақ секілді мәселелерді Құран аяттары мен хадистерге сүйене отырып терең меңгеру.

Мазмұны: Ислам дініндегі отбасы, отбасын құру, жар таңдау, қыздың теңі, некенің шарттары құндылықтар қарастырылады.

Нәтиже: отбасы құндылықтарын білу.

Білімі: Ислам дінінің отбасы жайлы құрылымын білу.

Білігі: Алған білімін жеке тәжірибесімен сәйкестендіру және өзінің жеке тәрбиелік мәнде дамуына қолдану.

Қүзіреттілігі: Мамандықтың мәні мен әлеуметтік маңызын түсінуі, негізгі перспективалар мен нақты жұмысын анықтайтын мәселелерді анықтау, мәліметтердің ақпарат базаларын жинауда қолдану.

Пререквизиттер: ISG-2 1207- Ислам ғибадаты-2

Постреквизиттер: IEK 3223 - Ислам экономикасына кіріспе

2. NZHT 2215 – Неке және талақ (3 кредит)

Мақсаты: Пәнді оқу барысында жалпы діндер мен ислам дініндегі балалардың құқықтары, ислам дініндегі баланың дүниеге келгенге және келгеннен кейінгі құқықтары, исламдағы бала құқықтарын қорғау ісі өзге діндер мен мәдениеттердегі құқықтыранан артықшылықтары мен ерекшеліктері қарастырылады.

Мазмұны: Пәннің мазмұны исламдағы неке мен талақ түсінігі мен түрлері, Оның құқықтық мәселелері, неке түрлеріне қарай үкім шығару, ескерту жасау мәселелері. Талақ

түрлері мен талаққа жатпайтын сөздерді анықтау, каффараттарын баяндау.

Нәтиже: Студенттің имамдық жұмыстағы маңызды жұмыстардың бірі неке кию рәсімін үйренуі. Қоғамда талақ мәселесінде туындаған сұрақтарға жауап беруді білуі.

Білімі: Оқушы шарияттың осы пәнге байланысты қағидалары мен басты ұстанымдарын білуге тиіс.

Білігі: Шарият заңдарының біліктілігі кемелденуін қамтамасыз ету. Өзге мазһабтарының берген үкімдерді білу.

Пререквизиттер: QSHUK-2 1207

Құлшылықтағы шария үкімдер-2

Постреквизиттер: BTIB 3223 – Бүгінгі таңдағы исламдық банкинг

1. HM 3312 - Хадис мәтіндері (3 кредит)

Мақсаты: Хадистерді талдаудың ережелері, әдіс-тәсілдерін үйрету. Хадистердің мағыналарына тереңірек үңілу.

Мазмұны: Исламдағы хадис терминдерін талдау, хадистің фикһи, ахлақи және ақидаға қатысты мәселелерді меңгеру, хадистің айтылу тарихы мен қазіргі таңдағы мәселелермен салыстыра отырып фикһ ғалымдарының көзқарастарынан заманымызға сай үкім шығару ерекшеліктері оқытылады. Хадис мәтінінің тілдік, терминдік анықтамасы мен Құран аятымен ұштасуы, ақылға сай болуы қарастырылады.

Нәтиже: Хадистердің мазмұны мен мағыналарын тереңірек түсіну.

Білімі: Хадистерді талдаудың ережелерін танып білу.

Білігі: Хадис мәтіндеріне қатысты негізгі әдебиеттерді игеру.

Құзіреттілігі: Хадис терминдерін талдай білу, хадистердің айтылу тарихтарын зерттей отырып заманауи мәселелерге тиімді қолдану.

Пререквизиттер: Жок

Постреквизиттер: HA 3310 – Хадис әдіснамасы

2. HRI 3212 - Хадис риуаятшылар ілімі (3 кредит)

Мақсаты: Хадистерді жеткізушілердің жағдаяттарын анықтау, олардың сенімді екендерін, ерекшеліктерін, зерделеу.

Мазмұны: Хадистердің риуаятшыларының халдерін дұрыс түсініп тиісті шария үкім шығаруда үкімдік талдаудың маңызы зор. Бұл

пәнде риуаятшылардың жағдайын талдаудың ережелері қарастырылады.

Нәтиже: Хадистердің риуаятшыларын тереңірек түсініп тиісті шария үкім шығара білу.

Білімі: Хадистердің риуаятшыларының халдерін анықтай алу.

Білігі: Алған білімін жеке тәжірибесімен сәйкестендіру және өзінің жеке тәрбиелік мәнде дамуына қолдану;

Құзіреттілігі: Хадис риуаятшылар іліміндегі терминдерін талдай білу, хадистердің айтылу тарихтарын зерттей отырып заманауи мәселелерге тиімді қолдану.

Пререквизиттер: Жок

Постреквизиттер: HA 3310 – Хадис әдіснамасы

VII семестр

Жоғары оқу компоненті:

ArT(3) 2212 – Араб тілі-3 (5 кредит)

HA 3310 – Хадис әдіснамасы (3 кредит)

FN 3309 – Фихх негіздері (4 кредит)

TTM 4316 - Таңдамалы тәпсір мәтіндері (3 кредит)

Элективті пәндер:

1. QJ-II 2305 - Құран жаттау-II (3 кредит)

Мақсаты: Құран Кәрімді тәжуид ережелеріне сай 28-ші параны жаттау.

Мазмұны: Қырағат пен мақам қағидаларын ескере отырып Мужәдәлә сүресінен бастап Жұма сүресіне дейін жаттау.

Нәтиже: Құран Кәрімді тәжуид ілімі практикалық және педагогикалық бағытта үйреніп бір параны жатқа білу.

Білімі: Тәжуид, фонетика және араб тілі мен Құран ілімі бір-бірімен тығыз байланысты әрі ажырамас білім екенін түсіну.

Білігі: Құранды кәсіби түрде оқып, басқаға үйрете білу.

Құзыреті: Құран іліміне қатысты қағидалар мен ережелерді толығымен меңгеру.

Пререквизиттер: QJ-I 2304- Құран жаттау I

Постреквизиттер: QJ-III 3307 - Құран жаттау III

2. MQ 2305 - Мақам және қырағат (3 кредит)

Мақсаты: Құран Кәрімді тәжуид ережелеріне сай дұрыс әрі анық оқуды үйрету, Құран оқудың мақамдарын меңгеру.

Мазмұны: Қырағаттардың түрлері мен ерекшеліктерін талдау, Құранды мәнерлеп оқудың әдіс-тәсілдерін үйрену.

Нәтиже: Қырағаттар туралы білу, Құран оқудың мақамдарын үйрену.

Білімі: Құранды мәнерлеп оқудың түрлері, ерекшеліктерін білу.

Білігі: Қырағаттарды ерекшелейтін жалпы қағидалар арқылы бір-бірінен ажырата алу, Құранды мәнерлеп оқи алу.

Құзыреті: Құран кәрімді тәжуид қағидаларының шеңберінде мәнерлеп оқуға құзыретті болу.

Пререквизиттер: Krgi 2304 - Қырағат ілімі
Постреквизиттер: Krgita 3307 - Қырағат ілімінің тәпсірге әсері

1. МА(N) 3311 - Матуриди ақидасы (нубууат, самғият) (3 кредит)

Мақсаты: Ақида ілімінің қалыптасуы, исламның алғашқы кезеңдерінде пайда болған сенімдік мәзһабтардың шығу тарихы мен себептері. Матуриди ақида мектебінің қалыптасу тарихын меңгеру.

Мазмұны: Сенімдік мәзһабтардың негізгі ұстанымдары мен бағыттарын терең меңгеріп, дәстүрлі ислам бағытындағы Әшғари және Матуриди мәзһабтары арасындағы басты айырмашылықтарды талдай білу.

Нәтиже: Матуриди ақидасындағы эсхотологияны оқып білу.

Білімі: Ақида ілімінің қалыптасуы негізгі кезеңдерін білу.

Білігі: Ақидалық проблематикаға қатысты мәселелерді еркін талқылау.

Құзіреттілігі: Ақидалық проблематика туралы ғылыми білім және оны қоғам өмірінің әртүрлі салаларында конструктивті пайдалану.

Пререквизиттер: МА(І) 2213 - Матуриди ақидасы (илахият)

Постреквизиттер: Жоқ

2. АқN 3311 - Ақида негіздері (3 кредит)

Мақсаты: «Ақида негіздері» пәні студенттерге ақида мәтіндері, ақида мәтіндерінің қарастыратын саласы, ақида мәтіндеріне қатысты еңбектер, ақида мәселелері жайлы мәлімет беру.

Мазмұны: «Исламтану» мамандығы бағытындағы студенттерді дайындау үшін

ақида іліміне қатысты ақида мәтіндерін, ақида мәтіндері қамтыған мәселелер, ақида мәтіндеріне қатысты еңбектер жайлы мәлімет беру.

Нәтиже: Ақида мәтіндерін білу, түсіну, жеткізе білу.

Білімі: Мамандыққа қатысты арабша ақида мәтіндерді оқып түсіну.

Білігі: Алған білімін жеке тәжірибесімен сәйкестендіру және өзінің жеке тәрбиелік мәнде дамуына қолдану;

Құзіреттілігі: Алған ілімін басқа адамдарға үйретіп, түсіндіре алатындай дәрежеге жеткізу.

Пререквизиттер: АМ 2213 - Ақида мәтіндері
Постреквизиттер: Жоқ

1. ІЕК 3223 - Ислам экономикасына кіріспе (5 кредит)

Мақсаты: Жалпы этика мен экономиканың өзара байланысын айқындап, ислам экономикасының моральдық-экономикалық нормаларға қаншалықты мән беретіндігін анықтау.

Мазмұны: Пәннің мазмұны студенттерге ислам шарифатындағы сауда-саттық, экономикалық қарым - қатынастардың құқықтық негіздері мен аспектілерін баяндап, оның замануи фикһи мәселелерін талқылау.

Нәтиже: Студент ислам шарифатының негізгі әрі маңызды бір бөлігін меңгеріп шығады. Қоғамда орын алып жатқан адал және арам сауда түрлерін ажыратып біле алады.

Білімі: Ислам экономикасымен және жалпы экономикаға қатысты базалық білім беретін әдебиеттермен танысу.

Білігі: Исламның қоғамға, оның қарым - қатынасқа арнаған заңдарын, негізгі ережелерін білу. Исламдағы экономика түрлерін білу.

Құзіреттілігі: Кез келген исламдағы және ортадағы экономикалық құбылыстарды түсіндіре білу.

Пререквизиттер: ІОQ 2215 - Исламдағы отбасы құқығы

Постреквизиттер: ІЕ 4224 - Ислам экономикасы

2. ВТІВ 3223 – Бүгінгі таңдағы исламдық банкинг (5 кредит)

Мақсаты: Исламдағы сауда түрлерімен таныстыру.

Мазмұны: Пәннің мазмұны студенттерге ислам банктерінің құрылуы тарихы және шарият нормаларымен өзара сәйкестігі қарастырылады.

Нәтиже: XX ғасырдың екінші жартысында негізі қаланған ислам банктерінің қолданысындағы кейбір қаржы операцияларының ерте ғасырларда көрініс табу мәселесі талқыланды. Сонымен қатар, ислам банктеріне деген сұраныстың өсуіне түрткі болған себептердің негізгісі ретінде мұсылман қауымының шарият талаптарын орындауға деген құлшынысы екендігі айқындалды.

Білімі: Исламдық банкинг және оның тарихы мен бүгінгі күндегі көрінісіне қатысты мәліметтерді игеру.

Білігі: Исламның қоғамға, оның қарымқатынасқа арнаған заңдарын, негізгі ережелерін білу. Исламдағы экономика түрлерін білу.

Қүзіреттілігі: Кез-келген исламдағы және ортадағы экономикалық құбылыстарды түсіндіре білу.

Пререквизиттер: NZHT 2215 – Неке және талақ

Постреквизиттер: IS 4224 - Ислам саясаты

VIII семестр

Жоғары оқу компоненті:

ArT(4) 2214 - Араб тілі-4 (5 кредит)

DNZAT 3308 – Діни насихат және оның әдіс-тәсілдері (5 кредит)

QAP 4230 - Қорытынды аттестаттау практикасы (4 кредит)

DJQ - Дипломдық жұмысты (жобаны) жазу және қорғау немесе кешенді емтихан тапсыру (8 кредит)

Элективті пәндер:

1. IQQ 3314 - Исламда қылмыстық құқық (5 кредит)

Мақсаты: Пәннің мақсаты исламдағы қылмыс пен жаза түсінігі мен түрлері, Оның құқықтық мәселелері, қылмыс түрлеріне қарай жаза қолдану, ескерту жасау мәселелері. Өлім жазасы мен кісі өміріне қол сұғу жазасы мен жолдарын анықтау.

Мазмұны: Қисас, Хад, Тағзир түсініктерін және Ислам діні қорғауға кепілдік берген құқықтар.

Нәтиже: Студенттің ислам шариятындағы қылмыстық кодексімен зайырлы мемлекеттің қылмыстық кодексін салыстыра білуі

Білімі: Ислам шариятындағы қылмыстық кодексінің қалыптасу кезеңдерін білу

Қүзіреттілігі: Алған білімін жеке тәжірибесімен сәйкестендіру және өзінің жеке тәрбиелік мәнде дамуына қолдану

Пререквизиттер: FN 3309 – Фикһ негіздері
Постреквизиттер: Жок

2. IAQ 3314 - Исламда адам құқығы (5 кредит)

Мақсаты: Пәннің мақсаты мен міндеті: діни мәтіндер аясында келген тұжырымдар мен бастамаларды, атап айтар болсақ, Құран мен сүннет мәтіндерінде келген басқару мен шария саясатқа келген бастамалар мен тұжырымдарды негізге ала отырып, студенттерге ислам саясатын түсіндіру мақсат етіледі. Бұлардан бөлек, яғни, Құран мен сүннет мәтіндерінен басқа исламның тарихы мен мәдениеті аясында жазылған еңбектері де өз кезегінде ислам саясатының негізгі әдебиеті ретінде қолданылады.

Мазмұны: Пәннің мазмұны исламдағы Құран мен сүннет мәтіндері, ислам тарихы мен саясатына қатысты жазылған әдебиеттерде жазылған қағидалар мен ережелерді, ислам тарихындағы шарият саясаттың практикалық көріністерін салыстымалы және аналитикалық тұрғыдан жасалған талдауларды қамтиды. Нәтиже: Ислам бойынша адам құқықтарын білу.

Білігі: Аталған пәнді оқу арқылы студенттің ислам саясатын меңгерудегі білігі қалыптасады. Ислам шеңбері аясындағы жағдаяттарға баға беруге дағдыланады. Қүзіреттілігі: Жалпы ғылымдағы концепциялар мен теорияларды жүйелі түрде меңгеріп, ғылыми парадокстарға аналитикалық және аксиологиялық тұрғыдан келе білу.

Пререквизиттер: FN 3309 – Фикһ негіздері
Постреквизиттер: Жок

1. IE 4224 - Ислам экономикасы (4 кредит)

Мақсаты: Оқу барысында исламдағы муамалат түрлерін егжей-тегжейлі ашықтайтын және соларға қатысты осы заман пәтуаларымен таныстыру.

Мазмұны: Пәннің мазмұны студенттерге ислам шариятындағы сауда саттық, неке

отбасылық қарым қатынастардың құқықтық негіздері мен аспектілерін баяндап, оның замануи фикһи мәселелерін талқылау .

Нәтиже: Студент Ислам шариғатының негізгі әрі маңызды бір бөлігін меңгеріп шығады. Қоғамда орын алып жатқан адал және арам сауда түрлерін ажыратып біле алады.

Білімі: Иляһи (Құдай тарапынан келген) заңмен Уадғи (адам шығарған) заңның айырмашылығы мен сәйкес келетін жерін білу.

Білігі: Исламның қоғамға, оның қарым-қатынасқа арнаған заңдарын, негізгі ережелерін білу. Исламдағы экономика түрлерін білу.

Қүзіреттілігі: Кез келген исламдағы және ортадағы экономикалық құбылыстарды түсіндіре білу.

Пререквизиттер: ИЕК 3223 - Ислам экономикасына кіріспе

Постреквизиттер: жоқ

2. IS 4224 - Ислам саясаты (4 кредит)

Мақсаты: Діни мәтіндер аясында келген тұжырымдар мен бастамаларды, атап айтар болсақ, Құран мен сүннет мәтіндерінде келген басқару мен шариғи саясатқа келген бастамалар мен тұжырымдарды негізге ала отырып, студенттерге ислам саясатын түсіндіру мақсат етіледі.

Мазмұны: Пәннің мазмұны исламдағы Құран мен сүннет мәтіндері, ислам тарихы мен саясатына қатысты жазылған әдебиеттерде жазылған қағидалар мен ережелерді, ислам тарихындағы шариғат саясаттың практикалық көріністерін салыстымалы және аналитикалық тұрғыдан жасалған талдауларды қамтиды. Нәтиже: Құран мен сүннет мәтіндерінде келген басқару мен шариғи саясатқа келген бастамалар мен тұжырымдарды негізге ала отырып, студенттерге ислам саясатын түсіндіру мақсат етіледі.

Білігі: Аталған пәнді оқу арқылы студенттің ислам саясатын меңгерудегі білігі қалыптасады. Ислам шеңбері аясындағы жағдаяттарға баға беруге дағдыланады. Қүзіреттілігі: Жалпы ғылыми процесстердің Қазақстанның ғылыми аясындағы бейнесі туралы білімді меңгеру; әлем ғылымында болып жатқан парадокстарды салыстыра отырып анализ жасай білу.

BTIB 3223 – Бүгінгі таңдағы исламдық банкинг

Постреквизиттер: жоқ